

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Viite

VARELY/6659/2023

Aihe

**Merikarvia, Ilmatar Merikarvia Oy:n Pyynevankankaan tuulivoimahankkeen
ympäristövaikutusten arviointiselostus**

Varsinais-Suomen ELY-keskus on pyytänyt Satakunnan Museon lausuntoa Ilmatar Merikarvia Oy:n Pyynevankankaan tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta. Tuulivoimapuistoa suunnitellaan rakennettavaksi Merikarvian Pyynevankankaan alueelle Kasalan ja Kallträskin kylien rajalle noin 14 km Merikarvian kuntakeskuksesta pohjoiseen.

Hankealueen laajuus on noin 1400 ha ja se rajautuu pohjoisosastaan Kristiinankaupungin kuntarajaan. Samanaikaisesti YVA-menettelyn kanssa tuulivoimala-alueelle laaditaan osayleiskaavaa. Myös lähistölle sijoittuvasta Ilmatar Merikarvia Oy:n Kultakallioiden tuulivoimahankkeesta on samanaikaisesti käynnissä YVA-menettely. YVA-ohjelmassa tarkastellaan voimaloille kolmea eri toteuttamisvaihtoehtoa. Vaihtoehdossa 0 (VE0) tuulivoimaloita ei toteuteta. Vaihtoehdossa 1 (VE1) Pyynevankankaan alueelle rakennetaan enintään 8 tuulivoimalan tuulivoimapuisto. Vaihtoehdossa 2 (VE2) vastaavan kokoisia ja tehoisia tuulivoimaloita rakennetaan enintään 6 kappaletta.

Tuulivoimaloiden yksikköteho on 7–10 MW ja kokonaiskorkeus on enintään 350 metriä. Sähkönsiirtoa suunnitellaan yhdessä viereisen Ilmatar Merikarvia Oy:n Kultakallioiden tuulivoimahankkeen kanssa ja tarkasteltavana on kaksi vaihtoehtoa. Mikäli molemmat voimalahankkeet toteutuvat, sähkönsiirto toteutetaan maakaapelilla Kultakallion hankealueen sähköasemalle ja sieltä 110 kV ilmajohtolla Fingridin Arkkukallion sähköasemalle Isojoelle (SVEA). Mikäli Kultakallioiden hanke ei toteudu, sähkönsiirto toteutetaan maakaapelilla valtatie 8 reunassa Riskulan sähköasemalle Kristiinankaupungissa (SVEB).

Satakunnan Museo näki aiemmassa lausunnossaan, että hankkeen vaikutusten arvioinnin kannalta tärkeän havainnemateriaalin kattavuuteen ja laatuun tulee kiinnittää huomiota suhteessa vaikutusalueella sijaitseviin kulttuuriympäristöihin ja maisema-alueisiin sekä asutukseen nähden. Tämä koskee sekä voimaloita että sähkönsiirtoa. Kaavailtujen voimaloiden suuren koon vuoksi on kiinnitettävä huomiota myös kaukonäkyymiin sekä yhteisvaikutuksiin muiden hankkeiden kanssa. Lisäksi lausunnossa todettiin, että YVA-ohjelman mukaan hankealueilla on jo toteutettu arkeologinen inventointi. Inventoinnin tuloksia ei kuitenkaan ollut vielä

esitetty eikä inventointiraporttia ole toimitettu Satakunnan Museoon. Satakunnan Museo pyysi toimittamaan raportin museolle.

Satakunnan Museon kannanotto

Satakunnan Museo ottaa lausunnossaan kantaa suunnitellun arvioinnin ja selvitysten riittävyyteen kulttuuriympäristö- ja maisemavaikutusten sekä muinaisjäännösten osalta Satakunnassa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Hankealueella on toteutettu arkeologinen inventointi syksyllä 2023 (Mikroliitti Oy). Inventointi käsitti myös vaihtoehtoisen sähkönsiirtoreitin SVEB. Sähkönsiirtoreitti SVEA on inventoitu vuonna 2022 (Ahlman Group Oy) osana Merikarvian Korpi-Matti – Isojen Arkkukallio 110 kV voimajohtohanketta. Inventointien ulkopuolelle on kuitenkin jäänyt se osa voimajohtoreittiä, joka poikkeaa Korpi-Matin hankkeen reitistä.

Satakunnan Museon näkemyksen mukaan hankkeen vaikutuksia muinaisjäännöksiin on arvioitu kattavasti. Satakunnan maakunnan alueella vaikutukset jäävät vähäisiksi, vaikka maisemallisia vaikutuksia saattaa Heikintalon rökkiön ympäristöön uudistushakkuiden yhteydessä tulla. Inventointien ulkopuolelle jäänyt voimajohtoreitti on verrattain lyhyt ja museo yhtyy selostuksessa esitettyyn näkemykseen, että todennäköisyys muinaisjäännösten esiintymiseen reitin vaikutusalueella on pieni.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Satakunnan Museo toteaa, että YVA-ohjelmassa on huomioitu kattavasti alueen kulttuuriympäristöt. Alue on metsäistä, ja näkymäanalyysin ja havainnekuvien perusteella lähellä sijaitseville, maakunnallisesti merkittävälle Kasalan ja Riispyyn kyläalueille tuulivoimalat eivät näy merkittävästi.

Museon näkemyksen mukaan hankevaihtoehtojen VE1 ja VE2 vaikutukset eivät poikkeaa toisistaan. Molemmissa alueen länsipuolelle on sijoitettuna voimaloita, jotka tulevat lähelle arvokkaita kulttuuriympäristö- ja maisema-alueita.

Hankealueelta Selkämeren kansallispuistoon etäisyyttä on 18 kilometriä, joka on arviointiselostuksessa (s.241) todettu olevan nk. välivaikutusalue. Näkymäalueanalyysin mukaan voimalat näkyvät laajimmin merelle.

Havainnekuivissa ei kuitenkaan ollut huomioitu merialueita. Museon näkemyksen mukaan myös näkymä kansallispuistoon tulee ottaa havainnekuivissa huomioon.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Sanna Kuusikari

Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto/kirjaamo, Katariina Alaspää
Satakuntaliitto/kirjaamo, Susanna Roslöf, Daniel Nagy
Museovirasto/kirjaamo
Merikarvian kunta/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä